

Viisastutaan! katsomus- ja kulttuuriperinteistä

Monilla katsomus- ja kulttuuriyhteisöillä on hallussaan satoja, jopa tuhansia vuosia vanhoja tietolähteitä ja viisausperinteitä. Ne jäsentävät maailmaa, maailmankaikkeutta ja ihmisen osaa siinä.

Viisastutaan!-materiaali avaa ja laajentaa keskustelua elämänkysymyksistä ja arvoista. Työskentelyn avulla voimme pohtia viisauksien merkitystä tässä hetkessä. Keskusteluissa osallistujat asettuvat tasavertaiseen ei-tietämisen tilaan. Monenlaiset näkökulmat ovat mahdollisia, eikä oikeita tai vääriä vastauksia ole.

Viisastutaan!-materiaali vahvistaa lasten ja aikuisten välistä vuoropuhelua ja tutustumista eri viisausperinteisiin. Materiaali pohjaa pedagogiseen malliin, jonka on kehittänyt uskontopedagogi ja teologi Angela Kunze-Beikúfner. Toimiessaan dosenttina ja uskonnonpedagogiikan opettajana Erfurtin yliopistossa hän koulutti varhaiskasvatuksen henkilöstöä kohtaamaan ja tukemaan monikulttuurisessa ja -uskontoisessa maailmassa eläviä lapsia ja heidän perheitään.

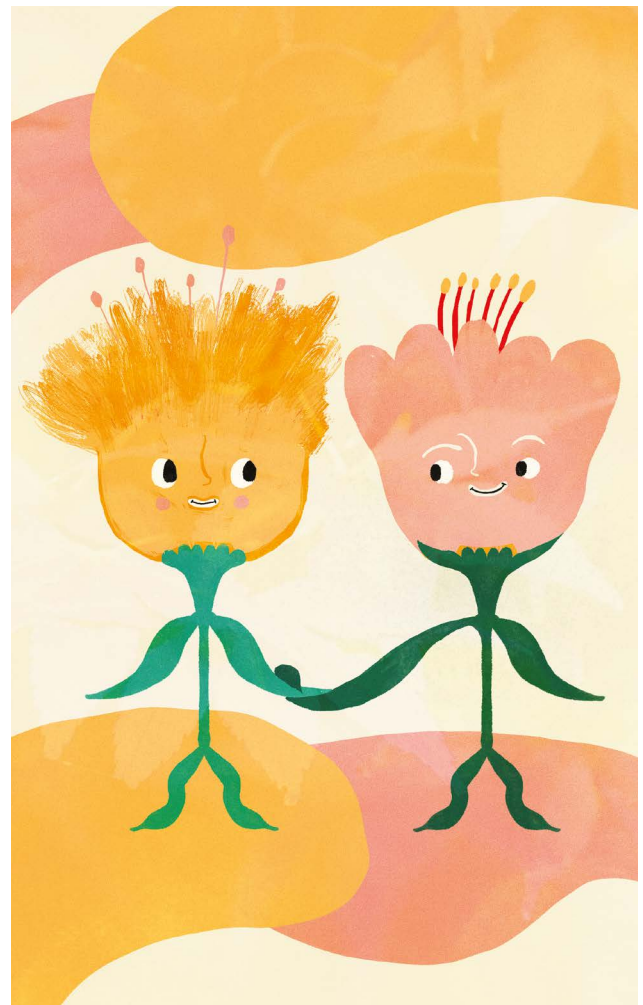
Viisastutaan!-materiaali avaa joitakin ikkunoita katsomusten ja kulttuurien maailmaan. Viisauksia on valittu pyrkien painottamaan lapsen ja kasvattajan näkökulmaa, pedagogista käytettävyyttä sekä moninaista suomalaista kontekstia. Materiaalia kootaessa on kohdattu useita kysymyksiä liittyen viisauksien välittämiseen ja esimerkiksi kääntämiseen eri yhteisöissä. Joissakin yhteisöissä viisauksia saavat välittää vain tietyt ihmiset, joissakin viisaudet ovat salattuja. Osa viisauksista välittyy vain suullisesti tai yhteisen kokemuksen kautta. Tekstimuotoinen materiaali voi siis sisältää vain tietyntylaisia viisaustraditioita.

Materiaalissa oleviin tyhjiin kortteihin voi kirjoittaa tai piirtää puuttuvan viisauden. Niitä voi kirjoittaa myös eri kielisinä versioina.

Viisastutaan!-materiaalin ovat tuottaneet Kirkkohallitus ja Uskonnonopetus.fi yhdessä eri katsomus-, kulttuuri- ja tutkimusyhteisöjen edustajien kanssa. Yleisön ja opettajien käyttökokemuksia on kerätty mm. Helsingin yliopistossa ja Educa-messujen yhteydessä. Viisastutaan!-materiaalin on kuvittanut ja taittanut Kiira László.

Materiaalia voi hyödyntää erityisesti yhteisymmärrysviikon, kansainvälisen rauhanpäivän ja YK:n päivän sekä erilaisten dialogitapahtumien yhteydessä. Voit lukea lisää Viisastutaan!-materiaalista ja tulostaa sen maksutta osoitteesta:

www.kasvuakatsomuksesta.fi (suomeksi)
www.askadningsfostran.fi (på svenska)

Työskentelyohje

Tavoitteena on:

- Edistää lasten ja aikuisten mahdollisuuksia tutustua erilaisiin viisauksiin
- Herättää kiinnostus tutkia ja pohtia katsomuksista ja kulttuureista kumpuavia viisauksia
- Tarjota leikin avulla oppijalle mahdollisuus peilata kuva- ja tekstikorttien viisauksia omaa kokemusmaailmaansa vasten
- Lisätä lasten ja aikuisten välistä keskustelua elämänskysymyksistä ja arvoista
- Rakentaa yhteiskuntarauhaa lasten, nuorten ja aikuisten välille

Kesto: 30 – 45 min

Viisastutaan

Työskentelyn vaiheet

1. Aloitetaan kuvakorteilla

Kuvakortit levitetään tasolle tai lattialle. Jokainen valitsee oman kuvakortin, johon liittyvän ajatuksen tai kokemuksen haluaa jakaa.

Pareittain (tai pienryhmässä) kerrotaan vuorotellen omasta kortista toiselle.

Esimerkiksi:

Tästä väristä tulee mieleen tilanne kesällä...

Tämä kuva muistuttaa minua...

Tämä kuva tekee minut iloiseksi....

Työskentelyn jälkeen kuvakortit palautetaan.

2. Tutustutaan viisauksiin

Pareille jaetaan oma tai yhteinen viisaukortti. Pari jakaa ajatuksiaan viisaudesta tai viisauksista.

Esimerkiksi:

Tykkään tästä viisaudesta, koska...

Minusta tämä tarkoittaa...

Mietin tätä kohtaa, mitä sinä ajattelet...

3. Yhdistellään kuvia ja tekstejä

Etsitään kuvakortti, joka tällä hetkellä tuntuu parhaiten sopivan saatuun viisaukorttiin. Kuvien ja tekstien yhdistämiseen voi löytää useita erilaisia tapoja.

4. Valitaan mieluinen viisaus

Luetaan tai kuunnellaan viisaudet, joita tällä kertaa käsiteltiin. Osallistujille jaetaan pieni sydänmerkki. Osallistuja vahvistaa sydänmerkillä sen viisauden, joka kosketti ja puhutteli tänään.

Muunnoksia

Viisastutaan!-materiaalia voi käyttää monella eri tavalla. Valitse ryhmällesi sopivin tapa.

Tässä pari muunnosesimerkkiä:

- Viisaukortteja voidaan lukea päivän tai viikon viisauksina. Jaetaan ajatuksia yhdestä viisaudesta ja siihen liittyvästä kuvasta kerrallaan.

- Esineet herättävät monissa muistoja, joita on mukava jakaa. Kuvakortit voidaan korvata oppimisympäristöstä löytyvillä esineillä: sydän, kivi, kotka, maapallo, taskulamppu, leipä, puu, vesipullo, lahjapaketti, puheenjohtajan nuija, kettu, kynä...

